

A *sárgarépa* (LEX. 41.) a dialektális–standard kontinuum szerint releváns változó. Független változatainak területi ábrázolásához két térképlapot készítettünk, a lexémakombinációkat is feltüntető „a” jelzetű és a kombinációk nélküli „b” jelzetű térképlapot. A hagyományosabb nyelvföldrajzi ábrázolásokhoz közelebb álló „b” jelű térképlap alapján a variánsok izoglosszája és az országhatár nyelvhasználatot befolyásoló szerepe kirajzolódik, ugyanakkor jól láthatóak a regionális különbségek is. A *murkó* a beregi településeken (Lónya–Bótrágy, Barabás–Mezőkaszony), a *murok* a szatmári kutatópontokon (Rozsály–Kispeleske, Csengersima–Szamosdara, Börvely–Bátorliget) használatos, az ugcsoi településpár (Tiszabecs–Tiszaújlak) pedig az átmenetiséget képviseli. A *murok* mellett kisebb megterheltséggel a *murkó* is megjelenik a határ mindkét oldalán. Ugyanakkor a térkép nagyon jól tükrözi az országhatár két oldalán a használati különbséget, a magyarországi településeken a köznyelvi és a nyelvjárási változatok arányának erősen a standard irányába való elmozdulását is (vö. pl. Lónya–Bótrágy, Rozsály–Kispeleske, Csengersima–Szamosdara). Az anyaországi oldalon a *sárgarépa* a legjellemzőbb variáns – minden településen 70%-nál nagyobb arányban jelenik meg. A határon túl a köznyelvi lexéma jellemzőbben szociokulturális tényezők függvénye (pl. Bótrágy–Börvely: a fiatal adatközlőknél jelenik meg nagyobb arányban; Börvely: az iskolai végzettség függvénye is).

Az „a” jelű térképlap feltünteti a variánsok adatközlőktől kapott kombinációit, az ún. többes és átmeneti adatokat és ezek független változókhöz rendelését. Izgalmasnak ígérkezik a két térképlap összehasonlítása: a mozgást, a változás irányát tekintve milyen különbségek bonthatók ki, milyen többletinformációt adnak az adatok, a látszólag bonyolultnak tűnő térképlap? Csak a legfontosabb jellemzőket kiemelve: a legnagyobb mozgás Lónya, Tiszabecs és a kárpátaljai Tiszaújlak nyelvhasználatában ragadható meg: sajátos kiegyenlítődésként ezekről a településekről már hármaskorunk is vannak (*sárgarépa* : *murok* : *murkó*). A legszembeütőbb különbség az lesz, hogy a magyarországi kutatópontokon a nyelvjárási változatok főleg/vagy csak többes adatokban jelennek meg (vö. pl. Rozsály), ill. az idősebbek nyelvhasználatában ragadhatók meg (pl. Lónya, Bátorliget). A kárpátaljai és a romániai magyar lakta településeken viszont a köznyelvi változat jelenik meg elsősorban kombinációkban (vö. pl. Börvely); az idősek nyelvhasználatát általában kevésbé jellemzi (pl. Szamosdara, Kispeleske). Az átmeneti adatok is azt erősítik, hogy a magyarországi nyelvhasználati kontinuumban a köznyelvi változat, a kisebbségi beszélőközösségekben a nyelvjárási variáns használata a domináns. Mindez azt is eredményezi, hogy a szókincsvizsgálatban fontosnak tartott tagoltság más-más okokra vezethető vissza: az anyaországban a tájszavak heteronímái (standard–dialektális) az államhatáron túl pedig a tájszavak szinonimái adják a tagoltságot. A felsőfokú adatközlőknél a nyelvjárási jelenséget őrző attitűddel is számolnunk kell (vö. pl. Csengersima).